

A stylized, layered landscape illustration. At the top, a large orange sun is partially obscured by teal mountains. Below the mountains are white, wavy clouds. The middle section features a green background with a palm tree on the left and a cactus on the right. Below this is a large, tan-colored sand dune. The bottom section shows a dark green forest of pointed trees, with a grey city skyline and a person sitting on a rock in the foreground.

● — pointa

DOBRODRUH Z PANELÁKU

Lukáš Matějček

Dobrodruh z paneláku

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Lukáš Matějček
Dobrodruh z paneláku

Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

DOBRODRUH Z PANELÁKU

Lukáš Matějček

Copyright © Lukáš Matějček, 2020
Ilustrace © Kristýna Tesařová, 2020

ISBN tištěné verze 978-80-7650-231-4
ISBN e-knihy 978-80-7650-234-5 (1. zveřejnění, 2020) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-7650-232-1 (1. zveřejnění, 2020) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7650-233-8 (1. zveřejnění, 2020) (mobi)

Kamaráde, když jsi odešel,
byl jsem zrovna na druhé straně světa.
Tehdy jsem si slíbil, že se postarám,
aby na tebe nikdo nikdy nezapomněl.
Dal jsi mi toho tolik. Tahle kniha je pro tebe.

Daniel „Dias“ Čech

* 12. října 1997 – † 25. září 2016

prolog

Jako by se mi smršťoval hrudník. Těžce se mi dýchá. Tepová frekvence se hravě vyrovná rychlosti, kterou jsem míval po delším běhu nebo při fotbalovém zápase. V duchu si odříkávám jednotlivé body osnovy, pořád dokola. V zákulisí přecházím sem a tam, od jednoho sloupu k druhému. Opona je nezvykle dlouhá, takže se vespod roluje. Představuji si, jak o jeden záhyb zakopávám a při pádu ji na sebe celou strhávám. „Poslední tři minuty!“ ozve se Honza, když na mě nakoukne zpod pódia.

Opakuji si, co budu říkat, ale nedojdu dál než do poloviny a pak začnu zase od začátku. Letiště, vybombím tě, kapitulace, bordel, stopařské historky, bouračka..., odříkávám si. Stop, teď už to stejně nedoženeš, okřiknu se a snažím se uklidnit. Začnu zhluboka dýchat a dojdou si do šatny pro sklenici vody. Stále se tam svítí. Nesmím zapomenout zhasnout, jak mi produkční kladla na srdce. Vezmu si ze stolu mikrofon a párkrát ho nervózně zapnu a vypnu. Asi abych měl jistotu, že funguje, nebo abych zaměstnal třesoucí se ruku. Se sklenicí vody v jedné a mikrofonem v druhé ruce se pomalu blížím ke kraji pódia. Osvícené hlediště mám jako na dlani, ale mě ve tmě zákulisí nemůže vidět nikdo.

V první řadě sedí blízký okruh mé rodiny, kromě bráchy, který má důležitý zápas. Trenér si všiml jeho snahy za poslední měsíce, kdy se vrátil po vážném zranění, takže by dnes měl nastoupit v základu. Mám z něj radost. Jeho přítelkyně ale přišla a vzala s sebou i svou kamarádku. Máma sedí zpřímá a ani se nehne. Táta se k ní

nakloní a něco jí říká, ale ona nereaguje a stále ve stejném rytmu klepe špičkou pravé nohy o podlahu a upřeným pohledem sleduje oponu. Vidím i zbytek rodiny: obě babičky s drahými polovičkami, a dokonce i strejdu s tetou. Sál je téměř plný. Pár volných míst ještě čeká na poslední opozdilce. Dvě stě sedmdesát tři prodaných vstupenek. Dvě stě sedmdesát tři lidí, kteří si vyhradili večer, aby přišli a dvě hodiny poslouchali jednadvacetiletého kluka. Přišli, abych jim mohl povyprávět o svých nejsilnějších zážitcích z poslední cesty.

Opět se mi zrychluje tep i dech. Už nedokážu myslet na to, s čím za necelou minutu předstoupím před ten dav lidí. Jak se tohle vlastně stalo? Jak to, že dorazila taková spousta lidí? Vždyť mám sotva maturitu a při pokusu studovat vysokou jsem v přijímacím řízení nedosáhl ani na minimální počet bodů. Jak je tohle sakra možné? Co to odstartovalo? Co bylo tím mým bodem zlomu? Když se na ten moment snažím rozpomenout, vybaví se mi jediná chvíle. Zavřu oči, a ač je vzpomínka na onen okamžik víc než dva a půl roku stará, vidím to naprosto jasně. Jako by se mi to stalo včera...

Stál jsem na silnici v Íránu. Ve městě Langarud, které leží na jihu Kaspického moře, jsem byl necelou hodinu. V samotném Íránu sotva půl dne. A on se najednou rozjel. Taxikář, který mě vozil křížem krážem a dělal všechno možné, než aby mě odvezl na autobusový terminál, náhle ujížděl. Šokovaně jsem sledoval, jak lehce přibrzdil. Skoro jsem ho doběhl, ale on pak opět přidal plyn a tím už se vzdálil o notný kus cesty. Opět jsem se dal do pohybu a přitom jsem vytáhl z kapsy štos íránských rijálů a začal jsem s nimi mávat. Mozek mi připomněl, že bych měl začít křičet, tak

jsem se do toho opřel, jak jen mi vyschlé hrdlo dovolilo. Křik ale nepomohl. Taxikář uháněl zběsile kupředu a můj nářek jen přizívoval mé zoufalství.

Ještě jsem se snažil uběhnout pár set metrů v naději, že by snad mohl někde za rohem čekat na peníze, které bych s ním vyměnil za všechny své cennosti, ale nic takového se nestalo. Byl jsem v tom sám a navíc bez většiny věcí, na které jsem šetřil přes čtyři roky. V té krosně bylo téměř všechno. Oba dva stativy, notebook, bráchův tablet, který pak máma ještě dva roky splácela, oblečení, spacák, stan, nabíječka na mobil a všechny adaptéry pro nabití baterek do foťáku a kamer. Všechno během chvilky pryč. Zůstala mi jen foto-brašna s kamerou a foťákem, pas a šedesát dolarů. Taxikář tím získal mnohem víc, než předtím žádal. Tedy spíš křičel. Křičel, aby překřičel mě, jelikož jsem mu nechtěl dát požadovanou sumu. Věděl jsem totiž, že si cenu za jízdu minimálně ztrojnásobil. Hádali jsme se tak, až jsem s ním ztratil trpělivost. Hodil jsem po něm sto tisíc rijálů a s pocitem vítězství jsem vystoupil z vozu a namířil si to ke kufru. Jak jsem ale záhy zjistil, byl zamčený. Než jsem si stačil vyřvat otevření, taxikář s celým mým majetkem ujel...

V ten moment se to ve mně zlomilo. Klesl jsem na kolena a začal jsem hystericky plakat. Vůbec mě nezajímalo, že klečím uprostřed iránské dálnice. Bylo devět hodin ráno a malé město poblíž jižních břehů Kaspického moře, kterým procházela dálnice, se pomalu probouzelo k životu. Slunce žhnulo vší silou, rozpálený asfalt silnice se na obzoru vlnil a mně stékal po tváři pot smíchaný se slzami.

Přiznal jsem si, že jsem úplně na dně, a že pokud se z toho dostanu a vrátím se domů, nikdy už to nebude horší než teď. Ano, tohle byl ten zlomový bod, který mě po dvou a půl letech usilovné práce dostal za oponu vyprodaného přednáškového sálu.

1. část
prosím 2016

Doma jsem byl něco málo přes měsíc. Vrátil jsem se zpátky do zaběhlých kolejí rodiny a přátel. Zatímco jsem byl pryč, žili své životy beze změny a žili je i tehdy, když jsem se vrátil. Jistě, byli rádi, že jsem zase zpátky, ale na jejich zasetém stereotypu to pramálo změnilo.

Táta s mámou ráno co ráno jezdili do práce a večer se unavení vraceli zpátky domů. Brácha mířil každý den do školy, potom na trénink a pak byl většinou s přítelkyní nebo s kamarády. A já? Já trávil většinu času sám, jako bych byl stále tisíce kilometrů od domova.

Školu jsem měl za sebou, do práce jsem se ještě nechystal a s každou známostí mi to vždycky ztroskotalo dřív, než by to stálo za řeč. A kamarádi? Těch jsem měl poskrovnu. Odmaturoval jsem už před rokem a půl a všichni spolužáci buď pokračovali na vysokých školách, pracovali v oboru, nebo vůbec nebyli v Česku. Občas jsem některého z nich potkal, když jsme se šli s bráchou o víkendů bavit, ale bylo to spíš výjimečně, než abych mohl obnovit stará přátelství. Chápal jsem to. Ztratil jsem se z jejich životů dřív, než jsme se stihli pořádně rozloučit, a tady víc než kde jinde platilo, že sejdeš-li z očí, sejdeš i z mysli. Ale i přesto mi pár věrných zůstalo a ti tu pro mě byli, vždy když jsem potřeboval. Zítra jsem měl většinu z nich potkat.

Ale až zítra. Nervózní jsem ale byl už teď. Potřeboval jsem přijít na jiné myšlenky.

Otevřel jsem obrovskou skříň, kterou si brácha před rokem poručil jako dárek ke svým sedmnáctým narozeninám. Levá polovina byla moje. Na to, že jsem ještě neměl stálé zaměstnání, jsem si na svůj věk dokázal po brigádách vydělat docela slušné peníze. Jenže oproti bráchovi nebyl můj šatník tím, do čeho jsem investoval většinu peněz. On vždycky říkal: „Brácho, já mám rád, když mi peníze visí. Jakože ve skříni, chápeš, ne?“

Otevřel jsem jeho polovinu skříně a podivil se. Od poslední, co jsem se mu takhle vloupal do jeho trezoru, uplynulo už skoro půl roku a za tu dobu mu tam přibyla spousta nových klenotů. Zalovil jsem a hned druhé triko mi sedlo. Natáhl jsem si svou oblíbenou, pár sezón nošenou zimní bundu a nazul si tenisky. Na záda jsem si hodil kožený batoh, který jsem si přivezl z Indie. Rozloučil jsem se s naším psem Megí a vyrazil.

S vlasy provlhlými podzimním deštěm jsem dosedl na zadní sedadlo trolejbusu a ztěžka vydechl. Byl jsem uřícený, protože jsem spoj do nedalekého centra Ostravy musel jako obvykle dobíhat. Stávalo se mi to běžně, když jsem ještě chodil do školy. Od sedmé třídy základní školy jsem jezdil každé ráno půl hodiny skoro přes celou Ostravu a tahle ranní rutina mi zůstala až do maturity. Takže když jsem viděl dvě stě metrů před sebou trolejbus, jak dobrzdí na zastávku, mozek dal nohám pokyn k běhu a já začal bez rozmýšlení utíkat, i když jsem vlastně nikam nespíchal. Ale v souladu se zvykem ze školních let jsem dřív konal, než abych zvažil, zda to mám zapotřebí, když za pět minut jede další spoj.

Pozoroval jsem tváře lidí před sebou a říkal jsem si: Co když některý z nich slyšel o mých cestách a co když zítra večer přijde? Také mi v hlavě běžela scéna, co by se stalo, kdyby mě někdo z těch lidí poznal a rozhodl se mě oslovit. Jak bych se asi zachoval? Byl bych nervózní, nebo bych se nenuceně usmál a prohodil s případným fanouškem pár slov o cestování? Co kdyby ho to poté inspirova-

lo natolik, že by sám vyrazil vstříc dobrodružství a pak mi poslal fotku z druhého konce světa? Ale na to, aby mě v tom trolejbusu někdo poznal, žilo v Ostravě až moc lidí.

Vešel jsem do historické budovy v centru Ostravy, kde sídlila má oblíbená čajovna. U vchodu byla pověšená stará oprýskaná tabule lemovaná zrezlým hadem. Kýč, který se na to místo vůbec nehodil, a přesto k němu patřil. Na ní bylo napsáno: „Středa, kuřáků a čaje svátek“. Podivil jsem se a přistihl se, jak se mi při čtení toho motta krabatí čelo. Když už, nehodí se tenhle citát spíš na pátek? A pak jsem si všiml, že pod slovem středa lehce prosvítá špatně smazané úterý. Vsadil bych se, že obsluha takhle mění dané dny, jak se jim to hodí, a ani si nedávají práci s tím, vymyslet pro každý den něco originálnějšího. Přesto jsem to tady měl rád a odpustil bych tomuto místu ledacos.

Vystoupal jsem po točitém schodišti do prvního patra a otevřel dveře. Vyzul jsem si boty a dal je do přeplněného botníku. Pozdravil jsem usmívajícího se mladíka opřeného o bar a zeptal jsem se, jestli mají volné místo za rohem na pódiu. Naznačil, ať mu dám pár vteřin, a když se vrátil, řekl, ať chvíli počkám, že ho jen uklidí po hostech, kteří právě odcházejí.

Při čekání na své oblíbené místo, izolované od zbytku společnosti v čajovně, jsem si na stěnách prohlížel důvěrně známé koberce s perskými motivy, skrze které na mě promlouval Blízký východ. Oblast světa, kterou jsem měl možnost poznat a zažít na vlastní kůži. Každý pohled na věci, které mi ho připomínají, je příjemným zasněním a zavzpomínáním.

Najednou vyšel zpoza rohu mladý pár a chvíli po něm i mladík z obsluhy. Kývl na mě hlavou a já jsem pochopil, že se můžu jít usadit. Upravil jsem polohu polštáře tak, abych k němu mohl ještě jeden přidat, a uvelebil jsem se. Sesunul jsem se do polohu, vyndal si z kapes peněženku, klíče a mobil, aby mě nic netlačilo, a zvonečkem jsem přivolal obsluhu.

„Poprosil bych vás o ten čaj z Jižní Ameriky, který vlastně není čajem, jak jste mi minule vysvětloval. Ten z těch lístků cesmíny. Jak se jen jmenoval... Počkejte, já si vzpomenu – maté?“ vedl jsem monolog k mladíkovi od baru.

„Správně, maté! No a budete si přát maté s karamellem, jak jste měl minule? Byl jste to vy, že jo?“

„Přesně, to jsem byl já! Jo, s tím karamellem to bylo super, takže jednou bych prosil,“ potvrdil jsem mu jeho domněnku a ještě jsem dodal: „A šlo by, že mi to po vypití znovu zalijete, stejně jako minule?“

„Samozřejmě, stačí zacinkat zvonečkem a hned jsem u vás,“ odpověděl a zmizel za rohem.

Kouzlu čajoven jsem podlehl teprve nedávno. Líbí se mi, že když piju čaj a kouřím dýmku, jsem sám, a přitom sám nejsem. Stále ke mně zpoza dřevěných stěn doléhají hlasy lidí, ale nikdo na mě nemluví. Ostatní vnímají mou společnost a zároveň jsem pro ně neviditelný. Na to, abych se cítil dobře, potřebuji být sám i součástí společnosti. A k tomu ta nádherná útulná a harmonická atmosféra, která tady sálá z každého zákoutí, z každého předmětu.

Zalovil jsem v batohu a vytáhl novinami obalenou knihu – takhle si chráním všechno, co čtu, aby to nepřišlo ke zbytečné újmě. S pomocí záložky jsem otevřel knížku na poslední rozečtené stránce a zapátral v textu, zda najdu povědomá slova. Bylo to už dlouho, kdy jsem ji četl naposledy. Četba mi dělala trochu potíže, knížka byla ve slovenštině, a tak mi to nešlo tak rychle jako u českých knih. Když jsem našel text, u kterého jsem asi před dvěma lety skončil, začal se mi postupně vybavovat celý příběh. Hlavou mi blesklo, jak jsem se k té knize vůbec dostal...

To jsme s kamarádem před pár lety zalhali rodičům, že jedeme na chatu v Beskydech, a přitom jsme vyrazili na víkendový čundr do Čachtic na Slovensku. Léto bylo v plném proudu a já se zrovna vrátil z dovolené na Kypru, kde jsem byl s našima a bráchou. Vy-

sypali jsme školní batohy, v obchodě jsme koupili čerstvé rohlíky a pár paštik a v sobotu po poledni nás vítal Čachtický hrad. Na úpatí kopce, kde stál polorozbořený hrad Čachtické paní, Alžběty Báthoryové, jsme si všimli muže v černých brýlích a světle modré košili. Stál uprostřed hloučku lidí, vášnivě gestikuloval rukama a bylo vidět, že o něčem přednáší. Jeho zapálení nás přimělo jít si poslechnout, o čem to mluví.

Tím mužem byl spisovatel Andrej Štiavnický, autor mnoha knih právě o Alžbětě Báthoryové. Vnímám jsem ho jako průvodce, který před branami ruin hradu vypráví příběh krutosti jedné z největších tyranek v historii. Strávili jsme s ním celé odpoledne, a protože od mala miluji knihy a on s sebou tři své výtisky měl, dal jsem za ně své poslední peníze z brigády a v igelitce si je přivezl. Nevím, proč jsem si koupil rovnou všechny tři, ale asi mi to stálo i za tu skutečnost, že je třeba nikdy neotevřít, ale svou koženou vazbou mi budou zdobit knihovnu. Okolnosti, za kterých jsem je získal, pro mě v ten okamžik znamenaly víc než samotný obsah.

Mladík z obsluhy mi přinesl čerstvě připravené maté, ze kterého se ještě kouřilo. Odložil jsem knihu a vzal do rukou zdobenou nádobu připomínající vydlabanou tykev. Ostatně v Brazílii pijí domorodci maté právě z vydlabané tykve. Nádobě se říká kalabasa a nápoj se z ní pije kovovou slámkou, která je na dolním konci proděravělá a funguje jako brčko a sítko zároveň.

Pozvedl jsem kalabasu a slámkou nasál první doušky maté. Jakmile první kapky tekutiny opustily prostor slámky, okamžitě jsem si spálil jazyk. Ucukl jsem, odložil kalabasu na stoleček a vzal do rukou opět knihu. Nemohl jsem se však přimět ke čtení. Podíval jsem se na telefon, abych zkontroloval čas. Zbývalo necelých třicet jedna hodin do začátku a v žaludku jsem pocítil nervózní úzkost. Zhluboka jsem se nadechl a dlouze poslal nasátý vzduch opět ven. Potřeboval jsem se uklidnit a na to mi pomáhala

dýmka. Uchopil jsem zvoneček, zacinkal a u přivolané obsluhy si objednal jednu lehkou, svěží a hlavně bez máty, tak jak to mám rád. Výběr druhu tabáku jsem nechal na ochotném mladíkovi.

Pár minut nato mladík přišel znovu, aniž bych ho zavolal, a na tváři se mu zračil pohled dítěte, které prosí o lízátko. „Omlouvám se, že vás vyrušuji, ale mám na vás takovou prosbu,“ řekl rozpačitě. „Víte, už máme všude jinde plno a zrovna přišla slečna, která je sama a chce si jen dát na chvíli čaj. Abych pravdu řekl, jindy bych ji prostě odmítl, že máme plno, ale vypadá celkem smutně a vy tady máte spoustu prostoru. Nevadilo by vám, kdyby se k vám přidala?“

Na moment jsem se zarazil, protože se mi nic podobného doposud nestalo. Vzápětí jsem se však usmál a řekl, že mi to rozhodně nevadí a že se může klidně připojit.

„Bezva, děkuji. Vaši dýmku vám za chvíli přinesu,“ řekl a odkráčel. Bylo vidět, že se mu ulevilo. Nerozuměl jsem tomu. Takovouto starost o blaho druhého jsem běžně zažíval v asijských zemích, ale doma to bylo spíš výjimečné. Proto mě to překvapilo.

Začal mi zvonit mobil – babička. „Ahoj Lukášku, prosím tě, mohl bys poslat dědovi adresu toho místa, kde to zítra máš? Má teď před sebou mapu, víš?“ Odpověděl jsem, ať mi radši dá dědu k telefonu, že ho navedu a vysvětlím mu trasu. Než hovor skončil, úplně jsem zapomněl na slečnu, která se ke mně měla přidat. Vzpomněl jsem si vzápětí, když už stála přede mnou s batohem přehozeným přes rameno. „Ahoj, můžu?“ zeptala se. S rádoby suverénním úsměvem jsem beze slov pokynul na souhlas a nepřestával jsem se na ni koukat.

Stála na prvním schůdku vedoucím na pódium, takže jí nebyla vidět chodidla. Na sobě měla květinové šaty v rudých tónech s občasným akcentem modré. Kaštanové vlasy jí padaly do obličej, takže si je musela neustále odhrnovat dozadu, což ji muselo hrozně rozčilovat. Rozpačitě se usmívala. Udělala poslední krok na pódium. Strop tady byl nízký. Aby se nepraštila do hlavy, před-

klonila se, takže i přes předchozí snahu dostat vlasy z obličeje se jí všechny nahrnuly dopředu. Letmo si prohlédla prostor pódia, aby si vybrala místo, kde se usadí, zatímco já ji pozoroval z protějšího rohu opřený o své dva polštáře. Batoh se jí lehce sesunul z drobného ramene. Položila ho opatrně do rohu a sedla si napravo ode mě. Stále jsem na ni zíral. Ona si toho nevšímala, vytáhla z kapsy mobil a rychle se podívala na displej. Když zkontrolovala čas, obrátila oči v sloup a tiše si povzddechla. Poté si rukama objala skrčená kolena, jako kdyby jí byla zima, ačkoli venku vládl nadprůměrně teplý podzim, a tak se vevnitř v čajovně ani nemuselo topit. S hlavou položenou na kolenou upřeně zírala do zdi před sebou.

Ve vchodu na pódium se opět objevil mladík od baru. Tentokrát však s dýmkou, která mu svou velikostí zastínila obličej. Vystoupal po schůdkách a beze slov ji položil na stoleček vedle kouřící kalabasy s maté. Rozvinul šlauch, podal mi náustek a popřál příjemné kouření.

Tím, že jsem dýmku už nějaký ten den neměl, jsem se jí nemohl dočkat, takže jsem si ani nevšiml, jak rychle se mladík vytratil. Slečna v květinových šatech stále zírala před sebe. Uvelebil jsem se a zhluboka nasál bílý kouř. Dýmka byla výborná, akorát připravená. Nasál jsem znova. A znova. S každým dalším nádechem jsem prodlužoval časové intervaly vyfukování kouře. Vychutnával jsem si ji. Podle chuti jsem poznal borůvkový tabák smíchaný s grepovým.

Už ani nevím, jak dlouho jsem tam nerušeně ležel a kouřil, ale z idylky mě opět vytrhl mladík od baru. Poprvé však nepřišel kvůli mně, ale kvůli slečně v květinových šatech. „Tady je váš čaj, slečno. Čaj černý – darjeeling, ze stejnojmenné oblasti, sbíraný na drsných svazích kopců severovýchodní Indie. Ať vám chutná. Namaste,“ dořekl a já vyndal šlauch z pusy.

„Řekl jste to moc hezky, Tomáši. Hlavně to namaste. Že jste se tu výslovnost učil?“ odpověděla sousedka a mladík se zasmál. „Vy jste si všimla, slečno! Přesně tak, trvalo mi dvě hodiny chytit ten

správný indický přízvuk. Ale stále si myslím, že to vyslovuji spíš jako Nepálci než jako Indové,“ řekl a já zkrabatil čelo a přivřel oči jako pokaždé, když mi něco přijde trapné nebo směšné. Neříkáš to jako nikdo. Možná jen jako já po týdnu v nepálské škole!

„Na tom nesejde, Tomáši, hlavní je ta snaha!“ odpověděla a pozvedla konvičku. Zatímco si nalévala syté žlutou tekutinu, Tomáš s úsměvem odkráčel. Zdvihla šálek čaje k ústům a srkla. A pak ještě jednou. Sledoval jsem její rudé rty, jak lpí na okraji šálku, a nemohl od nich odtrhnout oči. Položila šálek na talířek a stočila pohled směrem ke mně. Musel jsem vypadat hloupě. Vzpamatoval jsem se, zatrásl jsem sebou a uchopil kalabasu s maté. Slámkou jsem nasál nápoj z lístků cesmíny, který byl konečně k pití. V tom momentu jsem naráz vypil téměř celou nádobu a slečna v květinových šatech na mě nepřestávala koukat. Když jsem měl dost, vyměnil jsem v ruce kalabasu za šlauch dýmky a nasál nový, čerstvý kouř.

Nevím, jestli byl trapnější Tomáš od baru, nebo já, když tady popisuju, jaké ta holka měla rty. Červená knihovna není zrovna můj šálek čaje. Jenže ona byla tak jiná. A já byl znovu patnáctiletým pubertákem, co věčně bulel u romantických písniček.

„Jsi zvláštní,“ řekla slečna v květinových šatech. Otočil jsem se na pravou stranu, vyndal si šlauch z pusy, vydechl čerstvě nasátý kouř a řekl: „Já? Proč?“

„Přesně nevím. Máš divný účes, dlouhé vousy, sleduješ mě celou dobu, co jsem tady, a přitom nic neřekneš,“ odpověděla.

Divný účes? Cože? Mně se přeci líbí! Se vším ostatním jsem souhlasil, ale neřekl jsem to nahlas. „Já? Já tě nesleduju! Jak jsi na to přišla?“ snažil jsem se to zahrát do autu.

„Ale no tak,“ řekla a povýšeně se ušklíbla. „Jak se jmenuješ?“ zeptala se a přitom si znovu položila bradu na kolena. Oddechl jsem si, že trapné téma o tom, kdo koho sleduje, můžeme nechat být.

„Lukáš. A ty jsi?“ zeptal jsem se.

„Ráchel Donovanová, těší mě,“ odpověděla a s podáním ruky na mě opět pohlédla, tentokrát už s úsměvem. Musela si všimnout mého údivu, a když se naše ruce opět vzdálily, pronesla bez vyzvání: „Já vím, blbé jméno. Jak to křestní, tak i příjmení. Zvlášť tady v Česku. Mí předci rozhodně nebyli odsud, proto to přijmení. A s křestním zase šlápli vedle rodiče. Hlavně matka. Otec je podpantoflák a jsem si jistá, že matce nemohl a asi ani nechtěl rozmluvit jméno, kterým počastovala svou první dceru. Ona milovala první republiku, víš? A tehdy byla Ráchel asi populární. Anebo co já vím. Ale určitě to má z těch svých knih, tím jsem si jistá,“ dořekla svůj jistě naučený monolog a s posledními slovy obrátila oči v sloup a párkrát zahýbala hlavou do stran na znamení dávno vzdaného boje.

Napila se a já nasál další dávku do plic. „Promiň, teď jsem trochu ujela, ale... Nemám to jméno ráda. A s mámou nejsme taky bůhvíjaké kamarádky,“ řekla a já se zatvářil jako někdo, kdo nemá na dané téma moc co říct. „Co ti to vůbec povídám, promiň.“ Z bojovnice se náhle změnila v ustrašenou holku.

„Ne, vždyť v pohodě, já své jméno taky nějak moc nemusím,“ snažil jsem se ji uklidnit.

„Omlouvám se, ale nikdy si u představování nezapamatuji jméno toho druhého, jak že se to jmenuješ?“ zeptala se s nepřítomným pohledem.

„Lukáš, ale to je jedno, dáš si dýmku?“ zkusil jsem změnit téma. O jménech jsem se nebavil už dlouho, a že jsem se s ní chtěl bavit. Třeba o tom, jestli s někým je, jestli má radši kino nebo sushi.

„Jo, klidně, co v ní máš? Počkej, já to poznám sama,“ dořekla a zhluboka nasála. Všiml jsem si, jak její rudá rtěnka označkovala náustek. „Lesní plody? S pomerančem, že jo?“

„Hele, skoro. Borůvka a grep,“ řekl jsem pohotově. Ještě si pár minut ponechala šlauch, pak mi ho předala a napila se čaje. „Chceš zkusit můj čaj? Je vážně skvělý. Tenhle mám nejradši,“ pronesla, když jsem nádechem zabublal ve skleněné nádobě dýmky.

„Jo, to jsem si všiml,“ odpověděl jsem. Zadívala se na mě nechápavě a já jen doplnil: „Podle toho, jak jsi mluvila s tím z té obsluhy. Tomášem, mám takový pocit.“

„Jo, Tomáš je zlatý. A ten čaj fakt zbožňuju. Tak chceš zkusit?“

„Jasně, vyzkouším, jestli jsem nezapomněl jeho chuť,“ odpověděl jsem a uchopil šálek za ouško, zatímco Ráchel zvedla obočí a zarazila se. Napil jsem se.

„Vyzkouším, jestli jsem nezapomněl jeho chuť? Ty si ho tady taky dáváš?“ zeptala se udiveně.

Slabě jsem se usmál. „Ne tak docela. Spíš vůbec,“ řekl jsem a napil se podruhé. Položil jsem šálek zpátky na Ráchelinu stranu stolečku a znovu jsem sáhl po šlauchu dýmky.

„Tak mi to vysvětli, mateš mě!“ řekla a s úsměvem zdůraznila konec věty. Odložil jsem šlauch, tentokrát bez potáhnutí. „Byl jsem tam. Teda ne přímo v Dárdžilingu, ale v Indii. Dárdžiling jsem si nechal na příště. Ale pil jsem ten čaj odtamtud v Puškaru.“

Znovu se zarazila. Byla přítom hrozně roztomilá. „Indie? Puškar? Cože?“

„No, Puškar, to je malé město v poušti ve státě Rádžasthán,“ snažil jsem se jí vysvětlit, ale až pak jsem si uvědomil, že tohle slyšet nechtěla. Zarazila se už u té Indie. Připadalo mi, že mě měla za

toho posledního, kdo by tam kdy byl. „Mimochodem, chybí ti tam víc cukru. Dala sis ho tam žalostně málo,“ přidal jsem.

„Já čaj nesladím,“ řekla jako robot, zatímco na mě zírala. Pak se vzpamatovala. „Vlastně nechápu, jak vůbec někdo může. Úplně to zabijí jeho specifickou chuť. Čaj se má pít správně bez cukru!“ dala skoro učitelským tónem.

Zasmál jsem se. „Já spíš nechápu, jak může někdo nesladit. Chuť to naopak povznese, vylepší. Třeba tenhle tvůj dárdžiling. Bez cukru jsem v něm cítil rybinu. Konkrétně kapra. Hned jsem si při pití vzpomněl na Vánoce. To však Indové, a ostatně i Nepálci vědí, a proto sladí někdy i víc, než je třeba. I Turci to vědí, ti sladí snad nejvíc ze všech,“ řekl jsem a na chvíli se odmlčel.

Nasál jsem nový příděl čerstvého kouře. Poté jsem sundal hliníkový kryt z kotlíku a oklepal uhlíky. Na alobal jsem vrátil jen jeden, protože jsem cítil, jak začíná dýmka kopat, a horký kryt jsem opatrně položil na stoleček stranou ozdobné dečky, aby ji nepropálil. Ráchel měla ve tváři pořád ten svůj udivený výraz. Trochu mě tím bavila, ale vypadala fakt docela mimo. Znovu jsem si silně potáhl a přitom jsem jí zamával rukou před obličejem, abych zjistil, jestli je stále ve stejném světě jako já. Výraz v její krásné tvářičce tomu totiž neodpovídal.

„Takže ty jsi tam fakt byl? Jako v Indii?“ zeptala se, když se probrala.

„Jasně, i v Nepálu. A taky v tom Turecku. No a taky v Íránu, Vietnamu, Kambodži, Thajsku...“ Cítil jsem, že mi nevěří. Poznal jsem to z jejího úšklebku.

„Kolik že ti je? Pětadvacet?“ zeptala se a já měl pocit, jako by mnou trochu opovrhovala. Zároveň jsem po její otázce dostal strach, že se jí budu zdát jako mladé ucho, když řeknu pravdu. Ale nemínil jsem lhát. Na rande ji pozvu tak jako tak.

„Dvacet. Zatím. Za pár dnů mám narozeniny,“ řekl jsem.

„A to mi chceš říct, že jsi ve dvaceti procestoval všechny tyhle země?“ pokračovala.

„No, ono jich je ve skutečnosti mnohem víc, ale tyhle cesty byly takové nejzajímavější,“ hájil jsem se.

„Jo, jasně. A k tomu máš bohatého tátu, který ti to všechno platí, a sem jsi přijel audinou, kterou jsi dostal za vysvědčení, vid’?“ konstatovala, aniž by ji zajímalo, zda má pravdu.

„Ne, přijel jsem trolejbusem, protože táta je se svým starým fordem v práci,“ odsekl jsem chladně, aniž bych se na ni podíval. Pak jsem zhluboka nasál dým a postavil se. Prošel jsem kolem Ráchel a cítil jsem její pohled v zádech, to, jak upřeně pozoruje každý můj pohyb. Mířil jsem na záchod. V duchu jsem si gratuloval, že tím náhlým odchodem jsem na ni vyzrál. A byla to pravda. Když jsem se vrátil, vypadala jako mílius.

„Promiň, nechtěla jsem tě urazit. Jen nesnáším rozmazlené synáčky, kterým rodiče všechno platí. A nezlob se, ale ty mi tak připadáš. Ten velký zlatý prsten, hezké oblečení a navíc řeči o všech těch zemích,“ řekla, ještě než jsem se stačil znovu posadit. To, že podle ní vypadám jako rozmazlený kluk, mě trochu zamrzelo. Snažil jsem se nicméně udržet chladný výraz a nedat na sobě nic znát.

„Na cesty jsem si začal vydělávat už od čtrnácti. Šetřil jsem a v osmnácti vyrazil na první z nich. Oblečení si kupuju sám za peníze z brigád. A na ten zlatý prsten padla před třemi lety celá moje tříměsíční výplata – prostě jsem ho chtěl,“ vysvětloval jsem, zatímco jsem se díval do země.

„Ale zároveň mám doma skvělé zázemí. Vážně mám štěstí na rodiče, co mě podporují, jak to jde. A nemíním se kvůli tomu cítit provinile.“

„Né, to ne, proč bys měl? Já jen, že mí rodiče nestojí za nic, tak jsem asi kvůli tomu trochu tvrdá na okolí. Ale to, že si vážíš toho, co máš, je super. To je hlavní!“ snažila se napravit lehce pošramocenou atmosféru.

„Hele, mně do toho nic není. Nemusíš se mi svěřovat,“ pronesl jsem odtažitě.

Upravila si polštář za zády, rukou si sčesala vlasy z tváře a zastrčila si je za uši. „Mohla bych si dát ještě dýmku? Zachutnala mi,“ řekla mile a usmála se. Podíval jsem se jí upřeně do očí, podal jí šlauch a řekl: „Klidně si ji nech, jak dlouho chceš, stejně už začínám cítit, že jsem překouřený. Potřebuju pauzu.“

„Díky... Takže, když tě nezajímá nic o mém životě, což chápu, můžu mít pár otázek já? Mám totiž ještě chvíli čas, tak ať tu neseď jako blbka s očima upřenýma do zdi a s tvojí dýmku v puse.“ Jakmile to dořekla, vyprskl jsem smíchy a ona se chytila za pusu. „No, super. Trapas!“ topila se ve vlastním studu s tváří rudou jak rajče.

„Vždyť v klidu, to se stane,“ uklidňoval jsem ji se smíchem.

Chvíli jsme se pak ještě smáli, přičemž se nám na pódium vrátila příjemně uvolněná atmosféra.

„Tak na co ses mě chtěla zeptat?“

„Jo, vidíš to. Ony to ani nejsou otázky, spíš mě zajímá to tvoje cestování. Ještě jsem osobně nepotkala nikoho, kdo by tvrdil, že byl v Indii nebo v Iráku,“ odpověděla.

„Taky že jsem v Iráku nebyl, ale v pohodě, ono když maj s Íránem skoro stejný název, tak se to lehce splete,“ opravil jsem ji.

„Oukej, tak Írán. Prostě jsem nikoho takového zatím neměla to štěstí poznat. Víš, Indie mě strašně zajímá. Nějak mě ta země při-

tahuje," pokračovala. Gestem ruky jsem ji požádal o jeden doušek z dýmky. Naklonil jsem se blíž k ní, potáhl si a vrátil jí zpátky šlauch.

„Chceš už ji vrátit?“ zeptala se.

„Ne, v pohodě, tohle stačí. Zatím,“ odpověděl jsem s úsměvem.

„Indie je skvělá, vážně. Ne skvělá, jako je skvělá třeba Paříž nebo Amerika. Ona je skvělá tak nějak jinak, opravdovějc... Neumím to popsat. Ale sedí mi k ní to, že ji buď musíš milovat, nebo nenávidět. Jo, tohle je přesné. Nic mezi,“ dodal jsem. To s tím, že ji buď musíš milovat, nebo nenávidět, jsem už říkal tolikrát, že jsem při té frázi chytl určitý řečnický grif a dodal jsem jí tak na tajemnosti, takže to na Ráchel muselo udělat dojem. Hned jak jsem to dořekl, za rohem něco zašramotilo a ona se prudce otočila za tím zvukem. V ten moment jsem si ji poprvé důkladně prohlédl. Prudkým pohybem jí z květovaných šatů vykouklo koleno a látka jí odkryla větší část nohy, než by měla. Kůži na stehně měla tak jemnou, že jsem se jí nemusel ani dotknout, a přitom jsem věděl, jak je hebká. Poté mi zrak rychle zamířil vzhůru, a když jsem zkontroloval její tak akorát vyvinutý hrudník, pohled do jejích očí jsem měl připravený přesně v dobu, kdy se zase otočila nazpátek.

Aniž by měla tušení o mém předchozím skenování, pouze řekla: „Slyšel jsi to?“ A já, ohromený jí samotnou, jsem jen zakroutil hlavou, i když jsem samozřejmě slyšel to co ona. Pokrčila rameny a pomalu se svezla dolů po polštáři do podobné polohy, v jaké jsem byl já.

„To je pohodlné! Proč jsem na to nepřišla dřív? Chodím sem už tak dlouho.“

„Asi jsi čekala na mě,“ pokusil jsem se o lehký flirt.

„Haha,“ řekla ironicky. „Takže ty jsi tam opravdu byl. To je neuvěřitelné,“ dodala. Mně osobně spíš přišlo neuvěřitelné, že o mém cestování nikdy neslyšela. Na Facebooku to přeci sdílím už přes dva a půl roku a podle statistik vím, kolika tisícům lidí se to pokaždé zobrazí na zdi, takže se mi fakt, že ona mezi nimi nikdy nebyla,

zdál jako hodně nepravděpodobný. Nebo mezi nimi byla, ale zrovna si ten příspěvek nepřčetla, což byla taky možnost.

„Byl. Taky jsem tam natočil spoustu videí, měl jsem i přednášky a právě jsem dopsal knihu... Vlastně, zrovna včera jsem dokončil poslední práci na denících, které v té knize budou,“ řekl jsem a při vyjmenovávání všeho toho, co jsem stačil vytvořit, jsem cítil zvláštní pocit hrdosti. V tu dobu jsem samozřejmě nevěděl, že si na svou první knihu ještě pár let počkám.

„A ta kniha je jen o jedné z těch cest, nebo tam jsou všechny?“

„Právě že jsem ji rozdělil do několika částí a každá je o jedné z cest, formou deníku,“ odpověděl jsem jí.

„Ty sis psal pokaždé deník?“ udivila se.

Kývl jsem na souhlas a řekl: „Ale všechno z toho, co jsem na cestách napsal, by v knize být nemohlo, proto jsem teď poslední měsíc krátil a upravoval, aby to vůbec někdo chtěl číst.“

„Nějakou z těch částí knihy tady asi nemáš, co?“ zeptala se téměř smutně.

„Náhodou mám, tu první – z cesty do Íránu. Indicko-nepálskou část i s příslušným deníkem mám na flashce. Brácha mi ji ráno vzal, když si ji spletl s tou, na které měl prezentaci do školy. Za hodinu by mi ji měl přinést,“ odpověděl jsem.

„Za hodinu už tu nebudu, to je škoda. Ale i ta cesta do Íránu musela být zajímavá. Já pomalu ani nevím, kde Írán je. Nepřečteš mi něco alespoň z toho?“ řekla a já cítil, jako kdyby mé íránské putování brala jen jako slabou náplast namísto cesty po Indii. Ve skutečnosti však byly obě cesty srovnatelné z hlediska zajímavosti i náročnosti. A tak jsem si řekl, že ji o tom přesvědčím.

„Proč ne. Není toho moc a aspoň tě budu moct přesvědčit, že nejsem rozmazlený synáček.“

Z batohu jsem vytáhl notebook, a hned jak se nastartoval, položil jsem si ho do klína a otevřel soubor s finální verzí deníku

o íránské cestě. Ráchel se sesunula ještě níž, takže teď už téměř ležela, a na tváři se jí rozlil úsměv spokojeného dítěte, kterému jdou rodiče číst pohádku na dobrou noc.

„Ještě jedno bys měla vědět,“ řekl jsem a vytrhl jsem tak Ráchel ze zasněného rozpoložení.

„A co?“ zeptala se zaskočeně.

„No, v tu dobu jsem neuměl absolutně vůbec psát. Všechny mé zkušenosti se daly shrnout do statusů na Facebooku a povinných slohovek ve škole. Takže nečekej žádný literární zázrak a mé názory na svět v tu dobu ber prosím s rezervou. Byl jsem občas debil,“ dodal jsem.

Ráchel se zasmála a řekla: „Čti, ty debile!“

Tak jsem začal číst.

září 2013

S kamarádem Danym jsme začali plánovat naše první velké dobrodružství. Bylo nám sedmnáct a měli jsme touhu zažít něco neobvyklého, něco, na co budeme vzpomínat po zbytek života. „V Salcburku se podíváme po městě, přespíme někde v příkopu u cesty a ráno budeme pokračovat směr Švýcarsko,“ vysvětloval Dany, který byl s prstem na mapě daleko víc doma než já se svou bídnou znalostí umístění okolních evropských států. „Takhle přejedeme Itálii, zastavíme se v Benátkách, potom Monako – vždycky jsem si tam chtěl zajít do nějakého luxusního kasina – no a pak už jenom francouzská Riviéra, Andora a jsme ve Španělsku. Kamaráde, tam to bude peklo! Španělé prý vůbec nestaví a jediná záchrana jsou kamionáči. Problém ale je, že ti vezmou vždycky jen jednoho, pokud zrovna nenarazíme na týpka, co si to lajsne s jedním z nás na té posteli za sedadly,“ pokračoval a já jen žasl.

„Kdes to všechno pobral? Ty už jsi někam takhle stopoval?“ zeptal jsem se ho, protože byl stejně starý jako já a za ty dva roky, co jsme byli spolužáci, by se o tom jistě zmínil.

„Né, ale přeložil jsem si pár článků z takové stopařské wikipedie. Kámo, tam najdeš všechno!“ odpověděl.

Další týdny jsme trávili čas mezi přestávkami, a občas i v době výuky, s očima přilepenýma na obrazovky notebooků a v překladaci louskali rady typu, kam se při stopování správně postavit, jak přimět řidiče, aby nám dal nějaké kapesné na další putování, nebo třeba jak se vykroutit z pokuty, když nás čapne policejní hlídka na místě, kde není stopování povoleno.

Plán byl jasný. Dostopovat k hranici Afriky, strávit nějaký čas v Maroku a poté se vrátit cestou kolem pobřeží Atlantiku a středem Německa zpátky do rodného Česka, konkrétně do Ostravy. To vše stopem, s minimálním rozpočtem a do pěti týdnů. Dva kluci z Ostravy, s dvěma batohy, spoustou konzerv, nespočtem aut a jedním společným snem.

Do Maroka jsme nikdy nevyrazili. Zastavila nás jedna jediná věc. To, že jsme neuměli francouzsky. Informace, kterou jsme se dočetli z těch našich překladů. Absence znalosti alespoň základů tohoto jazyka rovná se jasný důvod, proč rozhodně do Maroka nejet. Taková blbost! Ale my tomu věřili. Zpětně se tomu smějí, protože vím, že když neumíš místní jazyk, není to pro tebe důvod, proč si cestování neužít, ba naopak, mnohdy ti právě tohle připraví ty nejlepší zážitky.

Myšlenka zažít velké dobrodružství nás však nepustila. Jen jsme se přeorientovali na sever. Husté lesy, blízkost oceánu, divoká příroda, to vše nás lákalo na Skandinávii. A tak jsme se do toho znovu ponořili. Čím déle jsme se sžívali s tím, že objedeme severní Evropu, tím nám to připadalo reálnější. Když jsme se o tom někomu zmínili, byl sice překvapený, ale neodrazoval nás a naopak

nás spíše podpořil s tím, že by do toho šel klidně taky. A to nám asi vadilo. Chtěli jsme být za bláznů, co si usmyslí něco, co jen tak někdo před námi neudělal, zbourat předsudky a posunout hranice zdánlivě nemožného zase o kousek dál.

Sedli jsme si před mapu a ukázali na Turecko. V ten moment jsem zjistil, že sousedí s Íránem a Irákem, což pro mě byly země muslimů a americké armády. Věděl jsem jen to, co jsem občas zaslechl z médií, a tak byl můj pohled značně zkreslený. Ostatně jako u valné většiny mého okolí. Ze srandy jsem nadhodil, že by bylo „psycho“ dostopovat třeba až do Íránu. Dany odpověděl s tím, že jeho učitel ze základky tam byl asi čtyři roky zpátky a že podle toho, co jim kdysi vyprávěl, to je fakt suprová země.

Zasadil jsem semínko a ono rostlo. Zdálo se mi to nemožné, a to bylo přesně to, co jsem potřeboval. Bylo to ono životní dobrodružství, které jen čekalo, až se ho chopím. Pár dní nato jsme se s Davidem, Danyho učitelem, sešli a on nám vylíčil své zážitky. Pověděl nám o jednom z největších náměstí na světě, pohostinnosti Íránců a takzvaném „zeleném Íránu“. Taký o tom, že když přijedeš do menšího města nebo vesnice, místní se kolem tebe seběhnou a nabízejí ti nocleh a jídlo. Bylo rozhodnuto, pojedeme stopem do Íránu.

Na cestu jsme měli pouze měsíc, protože Dany byl stále zaláskovaný a nedovedl si představit, že by byl bez přítelkyně déle než týden, natož dva měsíce. Nedovede si to představit ani teď, když píšu tuhle knihu, po téměř čtyřletém vztahu. Zvláštní, ale hezké.

„Jako max měsíc, brácho, když to půjde dřív, tak to bude ještě lepší,“ řekl, když jsme se bavili, na jak dlouho vyrazíme. „Ale co když ten stop nepůjde tak rychle a my se stihneme vrátit třeba až za pět týdnů, vždyť to se může stát,“ snažil jsem se ho připravit na to, že takhle situace může nastat, tak ať se mi tam pak nerozbrečí. „Jako jasně, ale prostě budeme dělat všechno pro to, abychom byli doma fakt max za měsíc. Když to prostě půjde blbě a nebudeme tam do dvou týdnů, otáčíme to domů, oka?“ odpověděl a já souhlasil.

Už si nepamatuji, proč přesně jsme chtěli vyrazit ještě během školy, ale plán byl, že poslední den v květnu začínáme stopovat. Samozřejmě že to záviselo na tom, co na to vedení školy. Překvapivě s tím nemělo problém. I když proč taky, byli jsme spíš za ty hodné než za nějaké školní grázly. Stačilo jen uzavřít si známky ještě před odjezdem a k tomu jsme museli mít všechna zkoušení a písemky. Vzpomínám si, že tehdy mi dělala problém jediné biologie, ale nakonec to vyšlo. To, co nevyšlo, byla Danyho ruština. Propadal. Doma to v tu dobu neměl úplně v pořádku, rodiče byli rozvedení a on bydlel s tátou. A ten měl podmínku a zároveň i Danyho jízdenku na naše dobrodružství. Podmínkou byl dobrý prospěch ve škole výměnou za jízdenku v ceně asi 300 dolarů, kterou mu měl táta dát. Kvůli tomu, že si Dany musel po dobu celého roku platit většinu věcí, co potřeboval, sám, šly všechny jeho peníze z brigád mimo kasičku na cestu do Íránu. Proto byl na těch dolarech od táty závislý.

Z ruštiny sice nepropadl, ale na trojku to taky nestáhl, a tak jsem v tom zůstal měsíc před odjezdem sám. To byla voda na mámin mlýn. Přišla s jasným a krutým verdiktem: „Buď si někoho

seženeš, nebo zůstaneš doma!“ Neměl jsem odvahu projevit jakýkoliv vzdor.

Měl jsem vytvořenou stránku na Facebooku, kde jsem chtěl prezentovat zážitky z celé cesty, a napsal jsem, že hledám nového parťáka. Mezi těmi třemi sty fanoušky byli překvapivě i tři kluci, kteří se přihlásili. Nejvíc sympatický mi byl Kuba, který se v tu dobu nacházel v Rio De Janeiru. Aby se mi ozval člověk, který je zrovna v Brazílii, že kvůli mně přiletí dřív a vydá se se mnou na cestu? To byl dostatečný důvod, proč se domluvit právě s ním.

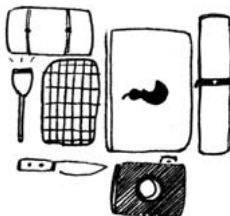
Máma byla spokojená a já dostal zelenou! Zařídil jsem nezbytnosti pro následné udělení iránských víz, nechal se naočkovat proti břišnímu tyfu, koupil jsem si novou krosnu a spočítal jsem zbylé peníze na cestu. Byly to čtyři tisíce korun, které jsem si směnil na dolary, a byl jsem připraven.

Červen 2014

Každý víkend od mého narození jsme trávili s mámou, tátou, a když se narodil brácha, tak i s ním, u prarodičů. Jeden víkend rodiče od táty, další zase ti od mámy. A tak dokola. Poslední noc před odjezdem jsem poprvé zůstal doma sám, zatímco zbytek rodiny byl jako vždy pospolu. Seděl jsem v pokoji a ujišťoval se, že mám opravdu všechno, co jsem si chtěl s sebou zabalit. Vaříč, kartuši, ve které byl dostatek plynu na každodenní vaření, baterku, stan, karimatku, pět triček, troje kraťasy, tablet, notebook, solární nabíječku, ešus... Většina z toho byla jen hromada zbytečných krámů, ale to jsem si v tu dobu nemyslel. Krosna měla objem 85 litrů a vážila přes třicet kilo. Abych si ji vůbec nasadil na záda, musel jsem se do ní nasoukat vsedě.

Krátce před půlnocí na mě dopadla tíha toho všeho, co mě čekalo. Schoužil jsem se na posteli a sám v prázdném bytě jsem začal plakat jako malé dítě. Vše to důvěrně známé, co jsem měl kolem sebe, mi mělo být minimálně na měsíc odepráno. Lidé, na které jsem byl osmnáct let zvyklý, měli být tisíce kilometrů vzdálení a já měl zůstat na všechno naprosto sám. Stále jsem totiž nevěřil, že se mnou Kuba, který tu noc právě přiletěl z Brazílie, vydrží celé putování až k hranicím Íránu. Ne snad proto, že by to neměl zvládnout. To spíš kvůli mně. V životě jsem nebyl dál než s rodiči v prázdninovém letovisku v Řecku, a on právě přilétal z Jižní Ameriky! Jak tohle asi mohlo dopadnout...

Cítil jsem uvnitř skličující úzkost a tehdy poprvé jsem o své cestě začal pochybovat. Jediné, co mi v ten moment pomohlo, byl spánek, který přinesl nové ráno.

2. června 2014 - den 1.
úsko

„To zvládnou. Můj sen se přeci začíná plnit. Vždyť nejsem žádná ubrečená holka!“ To mi hrálo v hlavě téměř celý první den cesty jako útěcha nad velkým steskem po domově. Nevím, co jsem si myslel, ale tak silné pocity stesku jsem nečekal.

Ráno před šestou mě táta zavezl na benzínku za Klimkovicemi nedaleko Ostravy. Rozloučili jsme se, a jakmile se vzdálil, utřel jsem si první slzy. Natočil jsem pár záběrů a po patnácti minutách stopování mi zastavil pár z Polska v důchodovém věku, který jel za dcerou do Rakouska. Překvapivě pěkně jsme si popovídali, vyhodili mě před Brnem na Rohlence. Popošel jsem kousek dál a na sjezdu na dálnici jsem pokračoval ve stopování. Vydrželo mi to asi dvacet minut, poté přijela hlídka celní správy a za ní policejní dodávka. Policisté měli přednášku o tom, že jako student Bezpečnostně právní akademie, jejíž logo nosím na hrudi, a ještě k tomu s řidičským průkazem, bych měl vědět, že tady stopovat nemám. Věděl jsem to, ale nenapadlo mě, že když stojím na sjezdu dvacet metrů za značkou dálnice, kde projedou tři auta za deset minut, je to takový problém. Zaplatil jsem sto korun a šel se postavit na cestu, která vedla rovněž do Brna, ale nebyla to dálnice.

Na tři stopy jsem se dostal na benzínku, která byla jen několik kilometrů od hranic se Slovenskem. Bylo hodinu po poledni a já podlehl stesku. Po několikahodinové cestě napříč republikou jsem si v lesíku poblíž čerpací stanice postavil stan a rozhodl se počkat na svého nového partáka na cestu do Íránu. Kuba měl vpozdvečer vyjíždět z Prahy, a tak jsme se domluvili, že dál už pojedeme spolu. Doufal jsem, že už mi nebude tak smutno a že přijdu na pozitivní myšlenky.

3. června 2014 - den 2. Glorioso

Jak rychle a spontánně se ke mně Kuba připojil, tak rychle se zase odpojil. Jeho poslední zkušenost se stopováním byla deset let stará, z doby, kdy ještě nebylo běžné sehnat letenku za pár stovek téměř kamkoliv. Dle jeho slov se ze stopování stal tak pomalý a náročný způsob cestování, že se to už vůbec nevyplatí. Pravda, ten den jsme zastavili jen jedno auto a ujeli tak sto kilometrů. Takže argument na obhajobu jízdy stopem, který jsem si doma v pokojíčku vysnil, jsem neměl. A tak jsem mu řekl, že jestli chce jet domů, jak o tom už dvě hodiny básní, tak ať klidně jede. V tu chvíli jsem měl v krku další nestravitelný knedlík a při představě samoty, která mě čeká, mi bylo znovu do breku.

Jak to ale v životě bývá, každý konec je jen začátkem něčeho nového. Tím, že Kuba přešel svodidla bratislavské dálnice a začal stopovat v opačném směru, jsem se zbavil břemena, které mě zpomalovalo v cestě za mým snem. Jednak se to odráželo na psychice, protože čím dříve jsem si zvykl na pocit osamění, tím dříve přišel pocit smíření a vyrovnanosti. Což byla bezpochyby výhoda, kterou jsem si v tu dobu však ještě neuvědomoval, a spíše jsem se soustředil na to, že jeden kluk má šanci toho za den urazit mnohem víc než dva. A počul jsem se o tom hned o pět minut později.

Polák za volantem kamionu souhlasil, že mě po stočení pauzy vezme s sebou do Budapešti. Stočení pauzy znamenalo noc na benzínce a odjezd v pět ráno. Lehl jsem si do nedalekého pole, zakryl se rozloženým stanem a s pocitem malého vítězství usínal poprvé bez rodiny a přátel za hranicemi své domoviny.

4. června 2014 - den 3.
Maďarsko, Chorvatsko, Srbsko

Další den to šlo hladce. V osm ráno Budapešť, v jedenáct Balaton a ve dvě vesničky pár desítek kilometrů před Záhřebem v Chorvatsku. Příznávám, že Maďarů jsem na cestách moc nepotkal. Osamocené čerpací stanice působily vždy odstrašujícím dojmem. Ale čím méně možností svezení, tím větší pravděpodobnost, že mě právě to další auto či kamion nabere. To je snad jediné pravidlo, které u stopu platí. Teď zpětně už to vím, ale ten den jsem to připisoval náhodě, či snad dokonce štěstí.

To, že budu odpoledne v hlavním městě Chorvatska, jsem ráno netušil a ani neplánoval. Stalo se to nedorozuměním. Spletl jsem si čísla dálnic a místo té, která z Maďarska vedla přímo do Srbska a dál do Bulharska a Turecka, jsem se nechal dopravit na jinou, vedoucí úplně jiným směrem, než jsem potřeboval. Stále však vedla na jih, takže to, že jsem byl v jiném státě, mi ve výsledku ani nevažilo. Do mobilu jsem si ten den zapsal následující:

Vystoupil jsem přímo na dálnici v Záhřebu ve směru na Bělehrad. Nikde žádná pumpa ani odpočívadlo. Kráčím si to tak dva kilometry po nově postavené straně dálnice, je šílené horko a už nemám ani kapku vody. Ruce a krk mi začínají rudnout od rozžhaveného slunce. Ptám se průběžně dělníků, kde je nějaká benzínka. Když mi řeknou, že až za třicet kilometrů, zděším se. Pomalu ztrácím víru, že se odsud ještě dnes dostanu. Všude jenom míchačky, bagry a nákladní auta. Provoz je tady sveden do jednoho pruhu a řidiči vypadají naprosto znuděně. Opřu se o značku, abych si trochu odpočinul. Najednou prudce zabrzdí mladík z Nového Zélandu, že prý jestli nechci vzít. Jasně že chci!

Bez stopování, jen s výrazem zoufalství, jsem si sehnal odvoz až do Bělehradu. Den jsem zakončil s devíti sty kilometry na kontě v temném křoví hned vedle dálnice.

5. června 2014 - den 4.
Jbako

Sedím teď pod střechou na perfektní benzínce s levným zbožím. Například dvoulitrovou Colu tady mají za dolar, což se jen tak nevidí.

Po čtyřech dnech mám konečně čisté trenky a ponožky, jsem osprchovaný a teple najedený, jelikož jsem dnes poprvé vytáhl svůj nový vařič a ukuchtil jsem chalupářský guláš z plechovky. Cítím se tu dobře. Venku střídavě prší a už se pomalu stmívá. Personál mě tady nechává vysedávat, jak je mi libo. Plán je takový, že ráno začnu stopovat na Istanbul, a věřím, že další zápisek už bude o tom, jak jsem na jeden zátah zvládl 700 kilometrů, které mi k hranicím s Asií chybí.

6. června 2014 - den 5.
Srbsko

Benzínka, která se zdála dokonalá, se stala místem, kde jsem třicet dva hodin nestopl vůbec nic. Potenciál však měla parádní. Nachází se na srbsko-bulharské hranici, ale je čistě turecká. Obsluhu tvoří Turci, jídlo zde podávají turecké a na stožárech okolo vlají turecké vlajky. Působí jako poslední zahraniční odpočívadlo pro Turky vracující se z dlouhé štace kamiónem po Evropě. To však byla pouhá domněnka. Za celou dobu tady nezastavil ani jeden a má stopařská psychika byla na dně. Věděl jsem však, že jsem blízko hraničního přechodu, a tak jsem po noci strávené na zemi v altánku přemluvil obsluhu, aby mě jeden z chlapů zavezl alespoň na hranice, ať se konečně dostanu pryč ze Srbska. Zrovna jsem přešel hranice a ukládám tenhle koncept, abych měl deník doplněný i o tento den. Mířím do Turecka a přede mnou už je pouze přejezd Bulharska. Jsem zvědav, kdy dorazím do Istanbulu.

Noc z 6. na 7. června - den 5-6.
o tuz z Bulharska do Turecka

Hned co jsem se rozjel po bulharské vozovce, začal jsem si opět zapisovat do mobilu:

Cítím se zvláště. Před pár minutami jsem byl bezdomovec v zemi přes 1 000 km vzdálené té mé rodné, a nyní si sedím v autobusu první třídy. Pátá noc bude oproti předchozím čtyřem jiná tím, že budu spát v teple za stěnami autobusu a během spánku se budu fyzicky přibližovat svému cíli. Nedokážu říct, jestli je to dobře, či nikoli,

ale bezpečně vím, že je to odměna za sílu, kterou jsem v sobě našel, abych se po prvních překážkách nevzdal a jel dál. Také vím, že jsem poctivě dvacet čtyři hodin stopoval na jednom místě, jen mi to nešlo. Takhle to chci také brát. Přece jen úsek, který teď jedu autobusem, je jen jedna sedmina celkové vzdálenosti, tak snad nemusím mít černé svědomí. Takže si tu slast v podobě bezpečí a jistoty během nadcházejících pár hodin doslova plnými doušky užívám při poslechu svých oblíbených skladeb z malé televize v sedadle. Zítřka už budu konečně v Asii a za to vděčím především stopu. Dále budu pokračovat opět stopem, ne autobusem.

7. června 2014 - den 6.
Turecko

V Istanbulu jsem se z čistě sentimentálních důvodů zašel podívat na hotel, kde před patnácti lety spával každý týden můj táta s dědečkem, když tady nakupovali textil, který pak vozili do Česka. Hotel se jmenoval Sahinler a já si přede dveřmi k recepci představoval tátu a dědu, jak se tady na konci druhého tisíciletí pohybují. Bylo to zvláštní. Poté jsem na tátovo doporučení zavítal na Grand Bazaar. Žasl jsem nad jeho velikostí, pestrostí barev, čistotou a roz-

manitostí zboží, které tady Turci prodávali. Tržiště se mi vrylo hluboko do mysli a zamířil jsem na převoz přes Bospor.

Loď po dvaceti minutách zastavila a já udělal své první kroky na asijském kontinentu. Tušil jsem, že dostat se pryč z Istanbulu může zabrat hodiny, a proto jsem se rozhodl neztrácet čas. Vzchopil jsem se a i přes stud se začal ptát řidičů v přístavu, zda by mě některý z nich neodvezl na nejbližší vjezd na dálnici. Přede mnou se začalo dít něco, čeho jsem nikdy dřív nebyl svědkem. Jeden z řidičů, kterého jsem oslovil, zakřičel na jiného a ten na dalšího a už mě cpali do kabiny kamiónu. Seběhlo se to tak rychle, že jsem se jen letmým pohledem rozloučil se vzdalujícím se přístavem a už jsem jel vstříc novým zážitkům hluboko do tureckého vnitrozemí.

Vpodvečer jsem byl již asi 350 kilometrů za Istanbulem. Stopování šlo hladce. Maximální doba, kdy jsem stál a prosebně mával nataženou rukou se vztyčeným palcem, byla patnáct minut, o čemž se mi v Evropě mohlo leda tak zdát.

Tohle štěstí mě však na dvě dlouhé a mokré hodiny opustilo. Řidič, který mě vysadil u svodidel dálnice a měl mě za půl hodiny vyzvednout, nepřišel. Místo toho se na mě snášely kapky teplého deště a obloha rychle přijímala čím dál tmavší odstíny soumraku. Široko daleko nebylo suché místo, kde bych mohl přečkat noc, a na rozdělání stanu tady nebyl vhodný terén. Vytáhl jsem si mobil, začal jsem si svítit baterkou na obličej a dál stopoval. Přistihl jsem se, jak se v duchu modlím a prosím někoho nade mnou, ať mě vyslyší. Stalo se.

Najednou vidím zpomalovat taxi a v duchu si připravuji větu, že nemám peníze. Po vyřčení mé anglické fráze však řidič odvětil, že mě vezme zadarmo a jestli chci až do Ankary. Do Ankary, hlavního města Turecka, to bylo 400 kilometrů, což znamenalo minimálně další tři hodiny v suchu a cíl téměř uprostřed Turecka.

Zaplavilo mě štěstí. To čiré štěstí, které jsem měl možnost poznat jen párkrát v životě.

Taxikáři mohlo být okolo třiceti a vypadal jak z reklamy na hamburgery – tloušťka nebývalých rozměrů. Byl ale plný laskavosti a snahy pomoci druhému.

Centrum Ankary mě nelákalo, takže jsem se rozhodl přečkat noc na dálničním okruhu, abych to měl další den snazší při přesunu blíž k hranicím s Íránem.

Když mě taxikář vysadil na jedné z mýtných bran, stále přšelo. Opět jsem nikde nenašel vhodné místo k postavení stanu. Snažil jsem se co nejrychleji najít způsob, jak alespoň v relativním suchu počkat, než se rozední.

Vedle policejní stanice byl plastový domeček pro dělníky. Bohužel zamčený. U něj však byly dva stoly, které jsem přirazil k plastové zdi, pod ně na zem jsem dal plachtu od stanu, na ni nafouklou karimatku a vlezl si i s krosnou pod oba stoly. Po chvíli jsem usnul.

8. června 2014 - den 7.
Turecko

Ráno jsem měl polovinu věcí mokrou. Během dne jsem asi na pět stopů urazil okolo 400 km. Byl jsem za to vděčný, protože i když průměrná rychlost většinou nepřesáhla 35 km/h, venku často přšelo. Byl jsem rád, že jsem v suchu kamionu. Kamiony v Turecku jezdí neustále přetížené, někdy až o dvojnásobek svého limitu, a tím pádem jim dělají problémy i mírné kopce. Dálnice jsou tady navíc někdy i dva kilometry nad mořem, což na rychlosti také nepřidá. Přišlo mi, že anglicky tady umí pouze mladí Turci, takže s čtyřicetiletými kamionáky byla občas nuda. Ale i tak jsem byl